

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

БУНДАШ І.В., ТЯГУР В.М.	
ВПЛИВ ТВОРІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ.....	71
БУСОВА О.В.	
РЕФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ КНР.....	73
ВІНЕР Г.І.	
ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	74
ВЛК Н.В., ТИВОДАР О.	
ВІТЧИЗНЯНІ АКТУАЛІТЕТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ....	76
ВОВЧОК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.	
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ І ЯВИЩ ПРИРОДИ.....	78
ГАВРИЛЕЧКО Г.О.	
БАГАТОГРАННІСТЬ І ГЛИБИНА ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА В КЛАСІ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО.....	81
ГАВРИШКО С.Г., ФЕДИНА Ю.Р.	
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	82
ГАЙНАЛІЙ В.В., ЛІБА О.М.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	84
ГАРТЛ О.Є., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	86
ГЕБЕШ М.М., БАРНА Х.В.	
ПОСЛІДОВНІСТЬ ЕТАПІВ ЗАСВОЄННЯ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ДОШКІЛЬНИКАМИ.....	88
ГИЧКО М.В., ЛІБА О.М.	
НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	90
ГЛАГОЛА О.М.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ГУМАННОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.....	92
ГРАБ Л.М., ФАЗЕКОШ Н.Ю., ЛАВРЕНОВА М.В.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	95
ГРАБ М.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	96
ГРАБ М.В., ЖЕЛЕЗНЯК І.Г., СЮТРИК В.М.	
ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	99
ГРЕЧИН М.М., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	101

Важливим є темп проведення гри. Педагог вибирає темп, керуючись знаннями та уміннями дітей необхідними для проведення гри, рівнем засвоєння ними правил гри, ігрових дій, розумовою активністю, їхнім емоційним станом, зацікавленістю тощо.

Музично-дидактичні ігри можна проводити під час музичних занять, вечорів розваг, ранків, самостійної діяльності дітей з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей. У вільний від занять час діти самостійно організовують різні музично-дидактичні ігри, пов'язані із співом. В таких іграх у дітей розвивається почуття товариства, відповідальності. Керуючи грою, педагог стежить, щоб діти дотримувалися правил, точно виконували завдання.

Отже, застосування музично-дидактичних ігор на заняттях в дошкільних закладах дає змогу провести його найбільш змістовно. Через гру діти пізнають життя, отримують психологічне розвантаження, яскраві враження, позитивні емоції, почуття радості та розвивають мовлення.

Список використаних джерел

1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А.М.Богуш. – К.: Вища шк., 2007. – 542 с.
2. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. – Одеса: «Слово», 2004. – 176 с.
3. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-монтеїїсної діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Видавничий Дім «Слово», 2010. - 301 с.
4. Бенера В.Є., Маліновська Н.В. Навчально-методичний посібник: Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. – Київ «Слово», 2010. – 139с.
5. Ветлугіна Н.О. Музичний розвиток дитини / Наталія Олексіївна Ветлугіна. – К.: Муз. Україна, 1978. – 255 с.

ГИЧКО М.В.,
ЛІБА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Формування та розвиток логічної компетентності повинно знаходитися поряд з вимогою забезпечити засвоєння учнями програмного матеріалу протягом усіх років навчання в школі. Логічна компетентність передбачає уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати, навчити учня міркувати, доводити, робити висновки неможливо, якщо він не володіє цими розумовими операціями. Адже саме вони забезпечують глибоке і якісне засвоєння наукових знань і створюють необхідні умови для переходу на більш високі рівні розвитку мислення. Вивчення математики пов'язане з загальними і специфічними видами пізнавальної діяльності.

Серед загальних видів пізнавальної діяльності головне місце займають прийоми логічного мислення. Зазвичай, пояснення нового матеріалу, розв'язування завдань за зразком, перевірка знання правил і теорем, завдання

для самостійного виконання і їх оцінка не розвиває вміння мислити самостійно, продуктивно і логічно.

В математиці розв'язування задач є одночасно і метою навчання, і його засобом. Одним з важливих показників рівня розвитку учнів є їхнє вміння розв'язувати задачі. Стандартні задачі, спрямовані на відпрацювання математичних навичок, безумовно, корисні й необхідні. Але не менш важливі завдання, що формують стійкий інтерес до математики, творче ставлення до навчальної діяльності.

За допомогою спеціально підібраних завдань можна навчити учнів спостерігати, використовувати аналогію, індукцію, порівняння, робити висновки. Саме тому, одним із засобів розвитку логічної компетентності учнів на уроках математики є задачі [1].

Нам імпонує виділення нестандартних задач, які потребують особливої уваги до аналізу їх умови, а також вибудовування логічних умовиводів.

Ефективним є використання в навчальному процесі завдань на кмітливість, задач-жартів, математичних ребусів, софізмів. Логічну компетентність розвивають головоломки, нестандартні задачі, логічні завдання. Незвичайність сюжету знаходять емоційний відгук в учнів і ставлять їх в умови необхідності їх розв'язання: задачі на зважування, переливання, обмін, задачі про «чорну скриньку», задачі з хвостиком.

Наведемо приклади таких задач (Зкл.).

1. У бідоні 6л квасу. Є дві порожні посудини місткістю 3л і 2л. Як, використовуючи тільки дані посудини, зробити так, щоб у всіх трьох посудинах стало по 2л?

2. Як за допомогою 7 літрового відра та 3-літрової банки налити в каструлю 5л води?

3. Серед 9 однакових монет одна виявилася фальшивою і легшою за інші. Як визначити фальшиву монету лише двома зважуваннями на терезах без гирок?

4. У пакеті 9 кг крупи. Як за три зважування розкласти цю крупу в пакети: в один-2кг, а в другий-7кг на вагах з гирями 50г і 200г?

5. У закритій скриньці перемішали 15 білих та 5 чорних кульок. Яку найменшу кількість кульок потрібно витягнути зі скриньки, не заглядаючи в неї, щоб серед них була: хоча б 1 біла кулька? Хоча б одна чорна кулька?

6. У коморі стояло 20 банок з варенням: 8 банок з полуничним варенням, 7-з малиновим, а 5-з агрусовим. Скільки банок потрібно винести в темряві з комори, щоб серед них обов'язково були 5 банок малинового варення?

7. У Дмитрика в правій та лівій кишенях разом було 35к. Якщо з правої кишені перекласти в ліву, то в правій кишені залишиться на 3к. більше, ніж у лівій. Скільки копійок було в Дмитрика спочатку в кожній кишені?

Систематичне розв'язування таких задач сприяє розвитку розумових операцій. Здогадці як способу розв'язування передують ретельний аналіз: виділення істотних ознак, схожих ознак, властивостей і т. д. Тут необхідно озброїти дітей такими прийомами як аналіз і синтез, порівняння, аналогія, класифікація.

Пропонуючи учням цікаві завдання, ми вчимо їх виконувати ці операції і одночасно розвиваємо їх. Основною особливістю є те, що такі задачі можна використовувати на уроках математики під час вивчення різних тем.

Список використаних джерел

1. Бачинська Р. С. Задача як засіб формування логічної складової математичної компетентності учнів базової школи / Р. С. Бачинська // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Випуск 51 / редкол. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. – С. 29–33.

2. Гриценко Н. І. Логіка. Нестандартні задачі/Н. І. Гриценко, Л. П. Пильник, Л. В. Немеш// Тернопіль: Навчальна книга. - 2001. – 79 с.

ГЛАГОЛА О.М.

Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ», Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ГУМАННОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

У нинішніх умовах Україна прагне створити демократичне, гуманне суспільство. Але без забезпечення основних життєвих прав людини, справжнього ставлення до неї як до найвищої цінності не можна гармонізувати ні відносини між державою і особистістю, ні відносини між людиною і суспільством, ні відносини між людьми.

Сучасний дослідник проблеми виховання культури особистісного самоствердження академік І. Бех наголошує, що дефіцит гуманності породжує бездуховність освіти зокрема та всього суспільства в цілому: «Під тиском індустріального, технічного і ринкового розвитку суспільства освіта втрачає гуманістичний зміст і перетворюється на вивчення вузького спектра професійних знань і вмінь... Дегуманізація освіти є водночас і дегуманізацією суспільства, так як людина починає функціонувати у знедуховленому суспільстві».[3] Концепція «Нова українська школа» проголошує збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення навчально-предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт для формування гуманних якостей особистості. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є продумане, цілеспрямоване гуманне виховання дітей з першого дня перебування в школі.

Гуманне виховання молодших школярів є одне з найскладніших, тому що об'єктом праці – найтонші сфери духовного життя особистості, а формується, - розум, почуття, воля, переконання, самосвідомість. Впливати на ці сфери можна тільки так само – розумом, почуттям, волею, переконанням, свідомістю. У моральному вихованні, на думку І.Д. Беха, вирішальною є єдність зовнішніх і внутрішніх умов. Зовнішнє стає внутрішнім, зазнаючи низки перетворень і трансформацій. Щоб у школяра відбувалася внутрішня моральна перебудова, необхідно домагатися щоб зовнішні дії через узагальнення переходили у внутрішні. Для цілковитого завершення цього процесу слід дотримуватися обов'язкової умови: зовнішній вплив має справляти на особистість сильне

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>